

Vaše číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/linka

Turčianske Teplice

OU–TR–OSZP 2025/000112-023-Ku Ing. T. Kucháriková

04.04.2025

ZÁVÄZNÉ STANOVISKO ZO ZISŤOVACIEHO KONANIA

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, určuje podľa § 29 ods. 2 v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania navrhovanej činnosti :

„OBYTNÝ SÚBOR "JURK" - ABRAMOVÁ, ČASŤ LACLAVÁ, IBV 34 RD“
navrhovateľov :

Ladislav Velits, Nábřežie slobody 1874/5A, 020 01 Púchov
Prof. MUDr. Egon Kurča, Obchodná 130, 030 61 Lipovec
Tibor Velits, Komenského 1642/23, 020 01 Púchov
PharmDr. Zuzana Čemická, Rustaveliho 9544/15, 831 06 Bratislava

takto:

Navrhovaná činnosť „OBYTNÝ SÚBOR "JURK" - ABRAMOVÁ, ČASŤ LACLAVÁ, IBV 34 RD“ , uvedená v predloženom zámere navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 2 písm. d) a § 29 ods. 15 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa pre navrhovanú činnosť „OBYTNÝ SÚBOR "JURK" - ABRAMOVÁ, ČASŤ LACLAVÁ, IBV 34 RD“ určujú nasledovné opatrenia na zabránenie a zmiernenie znečisťovania životného prostredia:

- RÚVZ v Martine** požaduje v súvislosti s postupným narastaním dopravy v danej lokalite zapríčinennej výstavbou objektov navrhovanej činnosti zabezpečiť také dostupné technické opatrenia alebo organizačné opatrenia dopravy, aby vplyv hluku z dopravy na existujúcu a navrhovanú obytnú zástavbu bol minimalizovaný na najnižšiu možnú mieru.
- Žilinský samosprávny kraj** v záväznej časti ÚPN VÚC ŽK :
 - 2.1 "4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a "4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj

kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,".

2.2 Rozsiahly rozvoj funkcie bývania si vyžaduje prehodnotenie všetkých základných funkčných zložiek v organizme obce, kde je potrebné zabezpečiť štandard predstavujúci mieru kvality uspokojovania potrieb obyvateľov.

2.3 V zmysle ustanovení zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní platnom od 1.4.2024, podľa § 22 ods.1 je každá obec povinná mať územný plán obce. Upozorňujeme tiež na § 15 vyhlášky č. 69/2024 Z.z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu, ktorý hovorí o umiestňovaní stavby.

3. Okresný úrad Martin, Lesný a pozemkový odbor požaduje dodržať :

3.1 - aby záber PPF bol posudzovaný individuálne podľa zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3.2 - v prípade, ak plánovaným zámerom dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy v rozsahu nad 1000 m², k odňatiu poľnohospodárskej pôdy je potrebné doložiť súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebný zámer podľa ustanovenia § 13 až § 15 zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

4. Okresný úrad Turčianske Teplice, OSZP – úsek odpadového hospodárstva

V ďalších stupňoch schvaľovania požadujeme dodržať platnú legislatívu na úseku odpadového hospodárstva pre druhy odpadov uvedených v tabuľke č. 23 na str. 120 a v tabuľke č. 24 na str. 121 predloženého zámeru. Odpady vznikajúce počas realizácie stavby budú zhodnotené respektíve zneškodnené podľa požiadaviek v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavených odpadoch a odpadoch z demolácií v súlade so zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a ich zhodnotenie respektíve zneškodnenie bude zabezpečené na základe zmluvného vzťahu o fyzickom nakladaní s odpadom s oprávnenou organizáciou, v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nakladanie s odpadmi vrátane stavebných odpadov sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob, ako sa bude s odpadmi nakladať.

5. Okresný úrad Turčianske Teplice, OSZP – úsek ochrany ovzdušia

V ďalších stupňoch schvaľovacieho procesu dodržať ustanovenia zákona č. 146/2023 Z.z o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov :

5. 1 Na zníženie emisného vplyvu, pachových zložiek a prašnosti zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať medzi navrhované obytné zóny plochy izolačnej zelene. Rodinné domy budú vykurované tepelnými čerpadlami, fotovoltikou, a ako doplnkové dokurovanie krbovou vložkou na tuhé palivo, ktoré sú vzhľadom na príkon malým zdrojom znečisťovania ovzdušia.

5.2 V prípade malého zdroja znečisťovania ovzdušia sú kompetencie obce/mesta v oblasti ochrany ovzdušia dané zákonom č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších

predpisov a zákonom č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5.3 V prípade umiestnenie klimatizačných zariadení s obsahom fluórovaných skleníkových plynov, upozorňujeme na dodržiavanie zákona č. 286/2009 Z. z. o fluórovaných skleníkových plynov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 514/2014.

5.4 Počas výstavby budú zdrojmi znečisťovania ovzdušia stavebné stroje a automobily používané pri výstavbe v priestore staveniska a stavebná doprava, pre ktoré platia Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky v zmysle Pr. č.3 bod. II. Vyhlášky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

5.5 Realizáciou stavebnej činnosti môžu byť z pohľadu ochrany ovzdušia dotknuté tzv. osobitné činnosti, ktoré sú v § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) definované ako činnosti, ktoré (zvyčajne) nie sú späté so stavebným objektom alebo technologickým celkom a nie sú súčasťou veľkého zdroja, stredného zdroja alebo malého zdroja, ale sú vykonávané samostatne, a prejavujú sa prašnosťou, zápachom, dymom alebo sa z nich môžu uvoľňovať emisie znečisťujúcich látok - pri návrhu nových lokalít, hlavne zón bývania IBV a HBV rešpektovať odporúčané odstupové vzdialenosti od existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia v súlade s Prílohou č. 10 vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

6. Okresný úrad Turčianske Teplice, OSZP úsek štátnej vodnej správy požaduje dodržať nasledovné pripomienky:

6.1 Podľa § 3 ods. 2 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách môže byť vlastníkom verejných vodovodov a verejných kanalizácií z dôvodu verejného záujmu len subjekt verejného práva. Ak výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií zabezpečujú právnické osoby, ktoré nie sú subjektmi verejného práva, podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia je zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k dotknutej stavbe medzi jej vlastníkom a subjektom verejného práva a podmienkou pre vydanie kolaudačného rozhodnutia je zmluva o prevode vlastníctva verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie medzi vlastníkom stavby a subjektom verejného práva.

6.2 Na základe stanoviska Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin je v tomto štádiu vhodným variantom zneškodňovanie šplachových odpadových vôd z IBV „JURK“ do žump s následnou likvidáciou na ČOV Turčianske Teplice. Na základe výsledkov geologického prieskumu vykonaného na posudzovanej lokalite bola zistená vyššia hladina podzemnej vody, z uvedeného dôvodu je potrebné osadiť betónové podzemné žumpy.

6.3 Na rozšírenie verejného vodovodu a dažďovú záhradku pre IBV „JURK“ je potrebné vodoprávne povolenie v zmysle § 21 a § 26 vodného zákona, kde je príslušným orgánom Okresný úrad Turčianske Teplice, úsek štátnej vodnej správy ako špeciálny stavebný úrad.

7. Okresný úrad Turčianske Teplice, OSZP orgán ochrany prírody a krajiny na základe stanoviska Správy NP Veľká Fatra žiada rešpektovať nasledovné pripomienky:

7.1 Rešpektovať závery Dendrologického prieskumu pre Obytný súbor „JURK“ – Abramová, časť Laclavá, ktorý vypracoval Ing. Matej Jasenka, PhD., Autorizovaný krajinný architekt a Znaleckého posudku č. 4/2024 vo veci udržania funkčnosti GL 42 – Laclavá na základe ktorých je potrebné :

7.2 Požiadat' orgán ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny o výrub stromov v počte 22 ks. Náhradnú výsadbu riešiť vhodným druhovým zložením stromov a krov, v prípade ak nie je možné uložiť náhradnú výsadbu, orgán ochrany prírody uloží finančnú náhradu vo výške spoločenskej hodnoty vyrúbaných drevín. Dreviny, ktoré sa na území ponechávajú je potrebné arboristicky ošetriť oprávnenou osobou.

7.3 Zachovať funkčnosť lokality GL – 42 Láclava, hlavne jej centrálnu časť so stromovým porastom. Na podporu hniezdenia chránených druhov vtákov nachádzajúcich sa v samotnej genofondovej lokalite, ako aj blízkom okolí zabezpečiť rozmiestnenie vhodných búdok a polobúdok v počte 10ks v okruhu 2km od dotknutej lokality GL42 – Láclava. Typy búdok, ako aj termín ich umiestnenia prerokovať so Správou NP Veľká Fatra.

7.4 Dosadiť krovitú etáž vhodnými pôvodnými drevinami v samotnej GL 42- Láclava na časti lokality, ktorá zostane zachovaná.

8. Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát

- dáva do pozornosti toho času platné ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov referát (ďalej v texte len „zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy“), a to § 13 – 15 (ochrana poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti) a § 17 (odňatie poľnohospodárskej pôdy) tohto zákona. Investor je povinný vysporiadať záber predmetnej poľnohospodárskej pôdy v zmysle platných ustanovení zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Umiestnenie navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v obci Abramová - Laclava, kraj Žilinský, okres Turčianske Teplice, na parcelách KN C č. 251, 252, 253/6, 253/20, 253/21, 253/39, 253/40, 253/41, 255/2, 255/11, 316/9, 316/10, 316/16 – zastavané plochy a nádvorie a 270/2 – orná pôda. Navrhovaná činnosť priamo nadväzuje na intravilán obce.

Povaha a rozsah navrhovanej činnosti

Predkladaný zámer rieši výstavbu novej IBV (individuálna bytová výstavba), ktorá zahŕňa výstavbu 34 rodinných domov s potrebnou infraštruktúrou (prístupová komunikácia, vodovod, rozvod elektrickej energie, verejné osvetlenie, dažďová kanalizácia, sadové úpravy).

Projektová dokumentácia, ktorá bola podkladom pre zámer podľa zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení noviel nerieši samotnú výstavbu rodinných domov, ale v zmysle projektovej dokumentácie pre územné konanie stanovuje limity a regulatívy pre ich výstavbu. Projekt rieši technickú infraštruktúru pre plánovanú IBV a navrhuje rozdelenie pozemkov pre RD, ktorých plocha sa pohybuje od 557 do 880 m². Samotná výstavba rodinných domov bude mať individuálny charakter.

Územie je graficky rozdelené na zónu A s plochou 19 697,96 m², ktorá je súčasťou intravilánu obce a plochy sú vedené v KN ako zastavaná plocha a nádvorie a na zónu B s plochou 12 805,82 m² ktorá je v extraviláne obce a vedená je v katastri nehnuteľností ako orná pôda.

Záujmové územie (časť „A“) je nezastavané, na ploche sú pozostatky, ruiny objektov, ktoré boli v minulosti využívané. Jedným z nich sú aj pozostatky kúrie, ktorej vlastníckmi sú súčasní investori. Plocha „B“ sa v súčasnosti využíva na poľnohospodárske účely.

Lokalita pre svoju vhodnú polohu umožňuje výstavbu rodinných domov s priamym napojením na štruktúru obce (komunikácia, vodovod, elektrická energia). Riešená lokalita bude sprístupnená z cesty III. triedy, č.2194, ktorá prechádza miestnou časťou Laclavá.

Samotná výstavba rodinných domov bude mať individuálny charakter, pričom bude predmetom samostatných projektov, v rámci ktorých budú riešené vlastné objekty rodinných domov, ich pripojenie na pripravené prípojky inžinierskych sietí (voda, elektrika) a tiež spevnené plochy pri nich. V rámci spevnených plôch pri rodinných domoch bude vytvorený priestor pre kontajnery na odpad a parkovacie miesta.

V rámci projektovej prípravy stavby sú riešené nasledovné objekty:

SO.101 Príprava územia

V rámci tohto stavebného objektu bude vykonaná asanácia existujúceho stĺpu vzdušného káblového rozvodu v mieste navrhovaného vjazdu (NN, VO), asanácia existujúcich ruín a základov (zbytky pôvodnej zástavby), skrývka ornice (intravilán/zóna A do hĺbky 15cm, extravilán/zóna B do hĺbky 60cm), hrubé terénne úpravy a výrub existujúcej vzrastlej zelene (v rozsahu dendrologického posudku), realizácia rozvodov VN a NN.

SO.102.1 Prístupová miestna cesta

Účelom navrhovanej cesty je:

- umožniť príjazd k novostavbám rodinných domov, prístup pre hasičské vozidlá,
- vytvoriť odstavné a parkovacie miesta v riešenom území,
- zabezpečiť vjazd vozidiel zásobovania a dopravnej obsluhy.

Napojenie cesty - trasy A, ktorá tvorí hlavnú komunikačnú kostru v riešenom území na komunikáciu 2194, bude stykovou križovatkou. Komunikácia bude dvojpruhová obojsmerná funkčnej triedy MO3U 7,0/30, s krytom z asfaltobetónu. Základná šírka vozovky v rámci riešeného územia je 6,0 m a dĺžka je 350,47m.

Trasy B, C, D, E – budú dopravne napojené na hlavnú cestu - trasu A novobudovanými stykovými križovatkami. Navrhnuté sú ako dvojpruhové obojsmerné miestne obslužné cesty MO funkčnej triedy MO3U 6,0/30. Základná šírka vozovky je 5,0 m.

SO.102.2 Chodník

Chodníky a rozptyľové plochy sú navrhnuté tak, aby umožňovali bezpečný pohyb chodcov v rámci riešeného územia s minimalizovaním nebezpečných a kolíznych bodov. Základná šírka chodníkov je 1,5 m, vybudované budú z betónovej dlažby.

SO.102.3 Parkovisko

Parkovisko bude situované v koncovej časti priestoru „B“, bude tam 6 parkovacích miest a malé detské ihrisko. Parkovisko bude vybudované z betónovej dlažby, podkladného kameniva a netkanej textílie na zachytávanie ropných látok.

SO 103.1 Rozšírenie verejného vodovodu

Bude sa jednať o predĺženie verejného vodovodu rad 1 k riešenej lokalite. Na tomto vodovodnom rade sa nebudú realizovať vodovodné prípojky. Dĺžka je 261 m z materiálu D110-PE-HD.

SO 103.2 Rozšírenie verejného vodovodu pre časť A

Rad 2 z materiálu D110 PE-HD o celkovej dĺžke 345,00 m bude zásobovať 19 rodinných domov. Prípojky k rodinným domom budú z potrubia D32 , HDPE PN16.

SO 103.3 Rozšírenie verejného vodovodu pre časť B

Rad 3 z materiálu D110-PE-HD o celkovej dĺžke 196,5 m bude zásobovať 15 rodinných domov. Prípojky k rodinným domom budú z potrubia D32, HDPE PN16.

SO 104.1 Rozšírenie verejného vodovodu - požiarne voda

Vetva požiarneho vodovodu bude z materiálu D110-PE-HD o dĺžke 4,5 m bude napájať požiarne nádrž.

SO 104.2 Požiarne nádrž – podzemná, prefabrikovaná o objeme 22 m³.

SO 105 Dažďová kanalizácia

Odvodnenie komunikácie a chodníka v časti A bude čiastočne odvodnená do štyroch povrchových terénnych odparovacích rigolov. Dva s objemom 3,95 m³, jeden s objemom 7,0 m³ a jeden s objemom 11,2 m³.

Časť komunikácie bude odvodnená spoločne s časťou B pomocou povrchového líniového žľabu do dažďovej záhrady o objeme 238 m³. Celkový zachytaný objem dažďových vôd bude 264,1 m³.

SO 106 Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie rieši osvetlenie miestnych komunikácií pomocou osvetľovacích stožiarov o výške 4m. Bod napojenia na verejné osvetlenie navrhujeme pre lokalitu z nového rozvádzača verejného osvetlenia RVO, ktorý bude pripojený na rezervný vývod rozpojovacej istiacej skrine PRIS č.1 2/9 v majetku distribučnej spoločnosti SSD a.s.

SO 107 Sadové úpravy

Sadové úpravy zahŕňajú návrh výsadby v zachovanej genofondovej lokalite a návrh zelených pásov pozdĺž navrhovanej komunikácie a chodníka. Pri návrhu asanácie projekt dbá na zachovanie ucelenej drevinovej vegetácie tak, aby nebola narušená funkcia genofondovej lokality a zároveň prostredníctvom náhradnej výsadby dopĺňa priestor o krovitú etáž o minimálnom rozmere 280 m² (situované v ploche „lesoparku“, kde budú sadené lokálne druhy krovín ako Hloh jednosmenný /Crataegus monogyna/, Baza čierna /Sambucus nigra/, Drieň obyčajný /Cornus mas/ a Slivka trnková /Prunus spinosa/. Drevinová vegetácia bude doplnená o 25 stromov v navrhovaných alejách, kde bude vysadená okrasná hruška /Pyrus calleryana 'chanticleer'/. Vo voľnej ploche budú doplnené miestne druhy drevín Javor poľný /Acer campestre/, Brest horský /Ulmus glabra/ a Lipa malolistá /Tilia cordata/. Vysadených bude vo voľných, verejne prístupných plochách 20 kusov vzrastlých drevín. Plochy záhrad v rámci navrhovaných stavebných pozemkov pre výstavbu rodinných domov, budú prirodzene doplnené o okrasnú a úžitkovú zeleň.

Elektrická prípojka VN 22kV bude zemného vyhotovenia (kábel NA2XS(F)2Y 3x1x70RM/16mm²) v celkovej dĺžke 170m. Napojená bude z vymeneného betónového p.b. č.1 VN 10/5,10kN vonkajšieho 22 kV vedenia VN č. 269. Kábel bude uložený v káblovom lôžku v chráničke OD160 a bude ukončený v novej kioskovej koncovej trafostanici EH 8 var. B s transformátorom 400 kVA.

Kompaktná kiosková trafostanica s vonkajším ovládaním je riešená ako polozapustená. Je atypická svojou výškou nad terénom (1,91m) aj so strechou a pôdorysným rozmerom dxš (2300x1900mm), hĺbkou zapustenia do zeme 800 mm (s rovnou strechou). Typ trafostanice EH 8 var. B s transformátorom 400 kVA.

Z voľného vývodu novovybudovanej trafostanice EH 8 var. B bude vyvedený nový kábel (NAYY-J 4x240SMmm²) v celkovej dĺžke 845m. Kábel bude vedený zemou v káblovom lôžku

v chráničke OD 110. V trase NNK bude pripoložená optická chránička v dĺžke 500m. Maximálna rezervovaná kapacita pre 34 rodinných domov = 34 x 3 x 25A.

Odôvodnenie

Navrhovatelia :

Ladislav Velits, Nábřežie slobody 1874/5A, 020 01 Púchov

Prof. MUDr. Egon Kurča, Obchodná 130, 030 61 Lipovec

Tibor Velits, Komenského 1642/23, 020 01 Púchov

PharmDr. Zuzana Čemická, Rustaveliho 9544/15, 831 06 Bratislava

v zastúpení spoločnosti ENVIPO s.r.o. Turčianske Teplice, Slobody 347/42, doručil dňa 02.01.2025 na Okresný úrad Turčianske Teplice, úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie, (ďalej len „OU TR OSZP“) v súlade s § 18 ods. 2 písm. b) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) zámer navrhovanej činnosti „OBYTNÝ SÚBOR "JURK" - ABRAMOVÁ, ČASŤ LACLAVÁ, IBV 34 RD“ (ďalej len „zámer navrhovanej činnosti“) vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov. Zámer navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť ENVIPO s.r.o. Turčianske Teplice, Slobody 347/42.

OU TR OSZP následne upovedomilo listom č. OU –TR-OSZP 2025/000112-002-Ku zo dňa 22.01.2025 o tom, že dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti začalo zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a podľa § 29 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zaslalo vyššie uvedeným upovedomením oznámenie navrhovanej činnosti povolujuúcemu orgánu, dotknutému orgánu, rezortnému orgánu a dotknutej obci, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, s možnosťou o zaujatie stanoviska v zákonom stanovenej lehote. OU TR OSP zároveň uvedeným listom informovalo o určení termínu ústneho pojednávania a prizvalo naň navrhovateľa.

Súčasne OU TR OSZP podľa § 29 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov dňa 22.01.2025 zverejnilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v centrálnom informačnom systéme, na adrese:

www.enviportal.sk/eia/detail/-obytny-subor-jurk-abramova-cast-laclava-ibv-34-rd-

Na tejto adrese OU TR OSZP zároveň informoval verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov.

Navrhovaná činnosť, ktorá je predmetom zisťovacieho konania je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov nasledovne do:

kapitoly 13. Infraštruktúra, položky 1 projekty rozvoja obcí vrátane:

- a) prípravy územia na následnú výstavbu pozemných stavieb od 10 000 m² záberu plochy vrátane
- b) pozemných stavieb a ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy od 10 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných podlaží v zastavanom území vrátane a od 1 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných podlaží. mimo zastavaného územia vrátane

K zámeru navrhovanej činnosti bolo na OU TR OSZP podľa § 29 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov doručených celkovo 6 stanovísk od dotknutých orgánov, rezortného orgánu, povolujuúceho orgánu, ktoré uvádzame v nasledovnom znení :

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, list č. RÚVZMT/ OH ŽP
a Z/ 489/939/2025 zo dňa 30.01.2025

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine z hľadiska primárnej ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva nepožaduje ďalšie posudzovanie a **dáva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti nasledovné odborné stanovisko s pripomienkou :**

1. V súvislosti s postupným narastaním dopravy v danej lokalite zapríčinennej výstavbou objektov navrhovanej činnosti je potrebné zabezpečiť také dostupné technické opatrenia alebo organizačné opatrenia dopravy, aby vplyv hluku z dopravy na existujúcu a navrhovanú obytnú zástavbu bol minimalizovaný na najnižšiu možnú mieru.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán zohľadňuje stanovisko RÚVZ v bode č. 1. výrokovej časti tohto rozhodnutia. Dotknutý orgán nepožaduje vo svojom stanovisku ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Podmienky je potrebné zapracovať do ďalších dokumentácii schvaľovacieho procesu.

Žilinský samosprávny kraj, list č. 03499/2025/ORR-2 zo dňa 10.02.2025

Žilinský samosprávny kraj ako dotknutý orgán v zmysle § 23 ods.4) zákona EIA dáva k predloženému zámeru nasledovné **stanovisko:**

1. Navrhovaný rozsiahly rozvoj obytnej funkcie v malej obci, na území chránených pôd, nepodložený kvalifikovaným demografickým prognózovaním je v rozpore s regulatívom záväznej časti ÚPN VÚC ŽK: "4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného lánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,".

2. Navrhovaná činnosť vytvára obytný satelit s dopravným napojením cez existujúcu lokalitu bývania obce Abramová, časť Laclavá s nevyhovujúcou dopravnou infraštruktúrou – úzka prístupová cesta III/2194, priečelia domov bez potrebných odstupov, bez chodníka pre peších.

3. Rozsiahly rozvoj funkcie bývania si vyžaduje prehodnotenie všetkých základných funkčných zložiek v organizme obce, kde je potrebné zabezpečiť štandard predstavujúci mieru kvality uspokojovania potrieb obyvateľov.

4. V zmysle ustanovení zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní platnom od 1.4.2024, podľa §22 ods.1 je každá obec povinná mať územný plán obce. Upozorňujeme tiež na § 15 vyhlášky č. 69/2024 Z.z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu, ktorý hovorí o umiestňovaní stavby:

Ods.1 Stavba sa umiestňuje len na stavebných pozemkoch určených na zastavanie podľa územnoplánovacej dokumentácie.

Ods.2 Ak nie je schválený územný plán ako regulačný nástroj pre rozvoj územia, je možné v čase do schválenia územnoplánovacej dokumentácie umiestňovať stavby len na pozemku, ktorý tvorí parcela alebo viaceré parcely nachádzajúce sa v zastavanom území obce podľa údajov katastra nehnuteľností pri zohľadnení charakteru existujúcej zástavby; to neplatí pre umiestňovanie stavby na účely poľnohospodárstva, lesného hospodárstva alebo vodného hospodárstva.

Na základe uvedeného odporúčame navrhovaný zámer riešiť v rámci Územného plánu obce Abramová, ktorý obec v súčasnosti nemá, inak v územnom a stavebnom konaní budú

môť byť od 1.4.2025 podľa zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní, povolené stavby len v zastavanom území obce podľa údajov katastra nehnuteľností.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán berie stanovisko ŽSK na vedomie a opodstatnené podmienky sú zapracované v bode č. 2 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Bod č. 2. stanoviska ŽSK k dopravnému napojeniu nového obytného súboru príslušný orgán sa na ústnom konaní prerokoval s príslušným odborom cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý nemá k navrhovanej činnosti výhrady. Investor na základe požiadavky príslušných inštitúcií predložil posúdenie dopravného napojenia stavby „Obytný súbor JURK – Abramová, časť Laclavá, IBV 34RD“ na cestu III/2194 s následným posúdením križovatiek s cestami s vyšším dopravným významom (II/517, III/2181). Účelom dopravno-kapacitného posúdenia (DKP) je zabezpečiť zvýšené dopravné nároky z dôvodu výstavby 34 RD v lokalite Laclavá. DKP je spracované pre predpokladaný rok ukončenia výstavby (2027) a následný výhľad 20 rokov (2047).

Z kapacitného posúdenia v zmysle TP 102 vyplýva, že posudzované dopravné napojenie kapacitne vyhovuje.

Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor list č. OU-MT-PLO1 2025/007542 – MEC zo dňa 18.02.2025

Nakoľko navrhovaná činnosť zasiahne aj do poľnohospodárskej pôdy, bude posudzovaná individuálne podľa zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V prípade, ak plánovaným zámerom dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy v rozsahu nad 1000 m², k odňatiu poľnohospodárskej pôdy je potrebné doložiť súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebný zámer podľa ustanovenia § 13 až § 15 zákona o ochrane.

Na základe uvedeného, z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy, nemáme pripomienky k zámeru navrhovanej činnosti

Vyjadrenie príslušného orgánu

Príslušný orgán berie stanovisko OÚ Martin, PaLO na vedomie a je zapracovaný vo výrokovej časti rozhodnutia pod bodom 3. Dotknutý orgán nepožaduje ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

Správa NP Veľká Fatra Martin, list č. SNPVF 128-001/2024 zo dňa 13.02.2025

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody: Realizáciou činnosti dôjde ku zásahu do genofondovej lokality GL 42 Laclavá - Lesík s viacerými druhmi stromov a krovín s hniezdením myšiarky ušatej (*Asio otus*), sokola myšiara (*Falco tinnunculus*), krkavca čierneho (*Corvus corax*), drozda čvíkotavého (*Turdus pilaris*) a s úkrytmi poľovnej zveri: srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*).

Hodnotenie zámeru z hľadiska ochrany prírody a krajiny: Na základe technickej správy z dendrologického prieskumu, z celkového počtu 49 listnatých a ihličnatých drevín je potrebné z dôvodu plánovanej realizácie zámeru odstrániť 22 jedincov. Ako vyplýva zo znaleckého posudku vo veci Udržania funkčnosti GL 42 - Laclavá, v nej sa vyskytuje 41 kusov listnatých a ihličnatých drevín a pre potreby výstavby bude potrebné vyrúbať 18 samostatne stojatých stromov, či jeden kmeň z dvoj kmeňa.

Návrh riešenia a odôvodnenie: 7. uvedeného môžeme konštatovať, že sa jedná o značný zásah do GL Laclavá, v tomto prípade biotopu vyššie uvedených voľne žijúcich živočíchov, najmä operencov. Činnosť je prijateľná z hľadiska záujmov ochrany prírody s podmienkou, že bude zachovaná aj časť genofondovej lokality nachádzajúca sa v priestore medzi asfaltovou cestnou komunikáciou a plánovanou zelenou plochou s jazierkom - upustenie od výstavby 2 rodinných domov, ako aj časť GL za zelenou plochou - upustenie od výstavby 1 rodinného domu. Týmto opatrením dôjde k značne menšiemu zásahu do krajinársky vzácnej lokality.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Stanovisko NP VF Martin bolo prerokované na ústnom pojednávaní, kde sa navrhovateľ nestotožnil s uvedeným stanoviskom a žiadal aby bolo doručené stanovisko prehodnotené. Stanovisko NP VF Martin bolo prehodnotené a podmienky sú zapracované do výrokovej časti tohto rozhodnutia pod bodom č. 7.

Obec Abramová

Nemá pripomienky. Zámer bol zverejnený na úradnej tabuli v dňoch 22.01.2025 do 13.02.2025, v uvedenom termíne neboli doručené žiadne pripomienky verejnosti.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Oznámenie o zámere bolo zverejnené na dotknutej obci na úradnej tabuli spôsobom miestne obvyklým. K zámeru navrhovanej činnosti neboli doručené žiadne pripomienky verejnosti.

Okresný úrad Turčianske Teplice odbor starostlivosti o životné prostredie,

Štátna správa odpadového hospodárstva, list č. 2025/000192-002 ŠSOO zo dňa 07.02.2025

V ďalších stupňoch schvaľovania požadujeme dodržať platnú legislatívu na úseku odpadového hospodárstva pre druhy odpadov uvedených v tabuľke č. 23 na str. 120 a v tabuľke č. 24 na str. 121 predloženého zámeru. Odpady vznikajúce počas realizácie stavby budú zhodnotené respektíve zneškodnené podľa požiadaviek v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavených odpadoch a odpadoch z demolácií v súlade so zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a ich zhodnotenie respektíve zneškodnenie bude zabezpečené na základe zmluvného vzťahu o fyzickom nakladaní s odpadom s oprávnenou organizáciou, v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nakladanie s odpadmi vrátane stavebných odpadov sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob, ako sa bude s odpadmi nakladať.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Správny orgán považuje podmienky za opodstatnené, preto ich zohľadňuje vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v bode č. 4. výrokovej časti tohto rozhodnutia. Dotknutý orgán nepožaduje vo svojom stanovisku ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Zdroje znečisťovania ovzdušia – hlavným zdrojom vykurovania rodinných domov sú navrhované tepelné čerpadlá, fotovoltika, elektrická energia. Ako doplnkové zdroje môžu byť domáce krby, ktoré sú malým zdrojom znečisťovania ovzdušia.

V ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre územné, stavebné, kolaudačné konanie je potrebné zohľadniť nasledovné podmienky, vyplývajúce z platnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia :

1. V prípade malého zdroja znečisťovania ovzdušia sú kompetencie obce/mesta v oblasti ochrany ovzdušia dané zákonom č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zákonom č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Na zníženie emisného vplyvu, pachových zložiek a prašnosti zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí, zakomponovať medzi navrhované obytné zóny plochy izolačnej zelene. Rodinné domy budú vykurované tepelnými čerpadlami, fotovoltikou, elektrickou energiou či ep infražiaričmi umiestnenými v potere podlahy, budú elektrické a ako doplnkové dokurované krbovou vložkou na tuhé palivo s výkonom do 100 kW, ktoré sú vzhľadom na príkon malým zdrojom znečisťovania ovzdušia. V prípade malého zdroja znečisťovania ovzdušia sú kompetencie obce/mesta v oblasti ochrany ovzdušia dané zákonom č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a zákonom č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. V prípade umiestnenie klimatizačných zariadení s obsahom fluórovaných skleníkových plynov, upozorňujeme na dodržiavanie zákona č. 286/2009 Z. z. o fluórovaných skleníkových plynov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 514/2014.

4. Počas výstavby budú zdrojmi znečisťovania ovzdušia stavebné stroje a automobily používané pri výstavbe v priestore staveniska a stavebná doprava, pre ktoré platia Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky v zmysle Pr. č.3 bod. II. Vyhlášky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

5. Realizáciou stavebnej činnosti môžu byť z pohľadu ochrany ovzdušia dotknuté tzv. osobitné činnosti, ktoré sú v § 20 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) definované ako činnosti, ktoré (zvyčajne) nie sú späté so stavebným objektom alebo technologickým celkom a nie sú súčasťou veľkého zdroja, stredného zdroja alebo malého zdroja, ale sú vykonávané samostatne, a prejavujú sa prašnosťou, zápachom, dymom alebo sa z nich môžu uvoľňovať emisie znečisťujúcich - pri návrhu nových lokalít, hlavne zón bývania IBV a HBV rešpektovať odporúčané odstupové vzdialenosti od existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia v súlade s Prílohou č. 10 vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Správny orgán považuje podmienky za opodstatnené, preto ich zohľadňuje vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v bode č. 5. výrokovej časti tohto rozhodnutia. Dotknutý orgán nepožaduje vo svojom stanovisku ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Orgán štátnej vodnej správy k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „OBYTNÝ SÚBOR JURK“ má nasledovné pripomienky:

1. Doložiť súhlasné stanovisko k predloženému zámeru od Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin, ako prevádzkovateľa verejného vodovodu ku zásobovaniu pitnej vody plánovanej IBV.

2. Pri odvádzaní OV z 34 RD, kde sa počíta so 136 osobami pôjde už o hromadné odvádzanie OV v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“). Z tohto dôvodu nebude možné ich odvádzanie žumpami, ale bude potrebné nájsť inú alternatívu – ČOV, z ktorej by sa prečistené OV odvádzali do vodného toku Laclavský potok. K tomu bude potrebné súhlasné stanovisko SVP, a.s., ako správcu vodného toku. Táto alternatíva bude vhodná aj vzhľadom na skutočnosť, že z hydrogeologického posudku vyplynulo, že ide o oblasť s vysokou hladinou spodnej vody.

3. Podľa § 3 ods. 2 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách môže byť vlastníkom verejných vodovodov a verejných kanalizácií z dôvodu verejného záujmu len subjekt verejného práva. Ak výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií zabezpečujú právnické osoby, ktoré nie sú subjektmi verejného práva, podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia je zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k dotknutej stavbe medzi jej vlastníkom a subjektom verejného práva a podmienkou pre vydanie kolaudačného rozhodnutia je zmluva o prevode vlastníctva verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie medzi vlastníkom stavby a subjektom verejného práva.

4. Ak bude možné odvádzanie OV do ČOV, prevádzkovateľom verejnej kanalizácie musí byť podľa § 5 ods. 3 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bolo udelené živnostenské oprávnenie na prevádzkovanie verejnej kanalizácie a ktorá prevádzkuje verejnú kanalizáciu.

5. Na predmetnú stavbu v predloženom rozsahu je potrebné vodoprávne povolenie v zmysle § 21 a § 26 vodného zákona (na rozšírenie verejného vodovodu a dažďovú záhradku), ktoré bude vydávať tunajší úrad ako špeciálny stavebný úrad.

K tomu je potrebné doplniť následne projektovú dokumentáciu projektantom na vodné stavby aj s hydrotechnickými prepočtami v ďalšom stupni povolenia.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Po doručení stanoviska Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin je splnená podmienka č 1. vyjadrenia Okresného úradu Turčianske Teplice, OSZP - štátnej vodnej správy. Stanovisko Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin v tomto štádiu posudzovania navrhovanej činnosti doporučuje odkanalizovanie rodinných domov do žúmp, z uvedného dôvodu sú body č. 2 a 4. bezpredmetné. Podmienky uvedené v bode č. 3 a 5. sú akceptovateľné vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v bode č. 6.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, list č. OU-ZA-OOP6-2025/032951-003/SUR zo dňa 31.03.2025 zaslal nasledovné stanovisko :

Z kapitoly 3.2.4. Vplyvy na pôdu (str. 57-58) OÚ Žilina, OOP, PR zistil, že predmetná poľnohospodárska pôda je zaradená do bonitovanej pôdno-ekologickej skupiny (BPEJ) 0812003.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v katastrálnom území Abramová od 01. 04. 2013 najkvalitnejšie

(chránené) poľnohospodárske pôdy s týmito kódmi BPEJ: 0729002, 0811002, 0811005, 0812003, 0820003, 0864003.

Poľnohospodárska pôda, navrhovaná na stavebné účely, patrí medzi tieto poľnohospodárske pôdy a je zaradená do kvalitatívnej skupiny 6.

Vzhľadom na skutočnosť, že plánovaná výstavba priamo nadväzuje na zastavané územie obce ako aj na jestvujúcu zastavanú plochu a nádvorie, OÚ Žilina, OOP, PR nemá k predloženému zámeru pripomienky.

Dáva však do pozornosti toho času platné ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov referát (ďalej v texte len „zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy“), a to § 13 – 15 (ochrana poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti) a § 17 (odňatie poľnohospodárskej pôdy) tohto zákona.

Investor je povinný vysporiadať záber predmetnej poľnohospodárskej pôdy v zmysle platných ustanovení zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Správny orgán podmienku zohľadňuje vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v bode č. 8. výrokovej časti tohto rozhodnutia. Dotknutý orgán nepožaduje vo svojom stanovisku ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Dňa 18.02.2025 sa na OU TR OSZP v súlade § 29 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov uskutočnilo ústne pojednávanie, na ktoré boli prizvaní : rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknuté orgány, a dotknutá obec.

Predmetom ústneho pojednávania bolo prerokovanie doručených stanovísk dotknutých orgánov:

OU TR OSZP – štátna vodná správa požadovala doplniť stanovisko Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin k zásobovaniu obyvateľov plánovaných rodinných domov pitnou vodou a k spôsobu odkanalizovania navrhovaných rodinných domov.

Dňa 12.03.2025 bolo doručené stanovisko Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin č. O1353/2025 v znení:

V obci Abramová vrátane jej miestnej časti Laclavá nie je v súčasnosti kanalizačná sieť vybudovaná. Predpokladáme, že komunálne odpadové vody vznikajúce v týchto obciach sú zhromažďované v žumpách a likvidované v súlade s platnými právnymi predpismi.

V zmysle Programu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií v regióne Turca, a tiež v zmysle Územného plánu Žilinského samosprávneho kraja, je odvádzanie a likvidácia odpadových vôd z týchto obcí navrhované prostredníctvom kanalizačnej siete s ich prečerpávaním do obce Jazemica a s následným zaústením do ČOV Turčianske Teplice v správe našej spoločnosti. Domnievame sa, že odkanalizovanie navrhovanej IBV by malo byť posudzované komplexne s ohľadom aj na hore uvedené dokumenty, tzn. je potrebné riešiť odkanalizovanie celej obce a nie len časti EBV. Upozorňujeme, že výstavba novej ČOV si vyžaduje, v čase jej uvedenia do prevádzky, napojenie všetkých rodinných domov pre zabezpečenie potrebného látkového zaťaženia ČOV pre kontinuálny proces čistenia a tiež pre dodržanie všetkých legislatívnych požiadaviek, čo pri postupne vznikajúcej zástavbe nebude možné.

Vzhľadom na uvedené konštatujeme, že naša spoločnosť, by takúto ČOV pre IBV v danej obci neprevzala do správy a ani majetku. Do doby vybudovania kanalizačnej siete v riešenej obci súhlasíme so zneškodňovaním splaškových odpadových vôd zo žump z IBV „JURK“ na ČOV v Turčianskych Tepliciach.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Na základe stanoviska Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin je v tomto štádiu vhodným variantom zneškodňovanie šplachových odpadových vôd z IBV „JURK“ do žump s následnou likvidáciou na ČOV Turčianske Teplice. Na základe výsledkov geologického prieskumu vykonaného na posudzovanej lokalite bola zistená vyššia hladina podzemnej vody, z uvedeného dôvodu je potrebné osadiť betónové podzemné žumpy.

Na rozšírenie verejného vodovodu a dažďovú záhradku pre IBV „JURK“ je potrebné vodoprávne povolenie v zmysle § 21 a § 26 vodného zákona, kde je príslušným orgánom Okresný úrad Turčianske Teplice, úsek štátnej vodnej správy.

Stanovisko Správy NP VF Martin ako odborná organizácia doručila stanovisko, v ktorom žiada o zachovanie genofondovej lokality GL 42 Laclavá – Lesík a o upustenie od výstavby 3 rodinných domov. Navrhovateľ sa nestotožnil s požiadavkou na vypustenie lokalít 3 rodinných domov a z dôvodu, že nebolo doložené stanovisko dotknutého orgánu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny, príslušný orgán si vyžiada uvedené stanovisko.

Dňa 26.03.2025 pod č. SNP VF 128-003/2024 bolo doručené prehodené stanovisko Správy NP Veľká Fatra, v zmysle ktorého boli stanovené nasledovné podmienky:

1. rozmiestnenie vhodných búdok a polobúdok pre vtáky v počte 10ks v okruhu 2km od dotknutej lokality GL42 – Laclavá pre podporu hniezdenia jednotlivých druhov vtákov nachádzajúcich sa v samotnej genofondovej lokalite, ako aj blízkom okolí. Typy búdok, ako aj termín ich umiestnenia prerokovať so Správou NP Veľká Fatra.
2. Dosadenie krovitej etáže vhodnými pôvodnými drevinami v samotnej GL 42- Láclavá na časti lokality, ktorá zostane zachovaná.

Vyjadrenie príslušného orgánu

Stanovisko NP VF Martin bolo prehodené, počet 34 RD ostáva nezmenený, nové podmienky sú zapracované do výrokovej časti tohto rozhodnutia.

OU MT – Lesný a pozemkový úrad doručil svoje stanovisko k predmetnému zámeru, ale z dôvodu, že sa jedná o záber PPF v extraviláne obce nad 1000m² je potrebné vyjadrenie OU ŽA – odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát. Príslušný orgán si vyžiada uvedené stanovisko.

Žilinský samosprávny kraj – vo svojom stanovisku poukazuje na rozpor s regulatívom záväznej časti ÚPN VÚC ŽK – rešpektovať PPF a LPF, nevyhovujúcu dopravnú infraštruktúru a upozorňuje na ustanovenia zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní.

OU MT – odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií na ústnom pojednávaní sa vyjadril k dopravnej infraštruktúre a nemá výhrady k navrhovanej činnosti za dodržania všetkých záväzných právnych predpisov.

Po doručení uvedených stanovísk príslušný orgán prehodnotil všetky doručené stanoviská a odôvodnené pripomienky sú uplatnené vo výrokovej časti tohto záväzného

stanovisko zo zisťovacieho konania navrhovanej činnosti „OBYTNÝ SÚBOR "JURK" - ABRAMOVÁ, ČASŤ LACLAVÁ, IBV 34 RD“ .

Súčasný stav využívania územia

1.1. Ovzdušie

Turčianska kotlina sa s ohľadom na geografické a geomorfologické danosti radí medzi kotliny s nevhodnými rozptylovými podmienkami. Kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časte inverzne stavy ovzdušia. Sledovaná oblasť je charakteristická veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 2 m.s^{-1} , čo predstavuje až 74 % týchto situácií v roku a 30 - 36 % je veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m.s^{-1} až bezvetrie. V hlavnej časti kotliny prevládajú vetry severného, južného a západného smeru, v časti kotliny v údolí Váhu zase východo - západného smeru. Časté inverzie, nízka hodnota priemernej rýchlosti vetra, vysoká relatívna vlhkosť a prevažne severo-južné prúdenie vetra sa podieľajú na zvýšených koncentráciách imisíí oxidov dusíka, oxidov síry a tuhých častíc.

Stav ovzdušia v širšom okolí – v okrese Turčianske Teplice je ovplyvnený existujúcimi stacionárnymi zdrojmi znečistenia ovzdušia umiestnenými priamo v okrese, poprípade z mobilných zdrojov predstavujúcich automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. Znečisťujúce látky, emitované do ovzdušia produkujú predovšetkým energetické zdroje podnikov a prevádzok, ako aj vykurovacie zdroje rodinných domov (lokálne kúreniská na tuhé palivo).

Medzi najvýznamnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia v okrese Turčianske Teplice z hľadiska vypustených základných znečisťujúcich látok patrí 1 veľký zdroj znečistenia ovzdušia, ktorým je SHP s.r.o. Turčianske Teplice (chov hydiny - brojlerov a mládok). Ďalšie zdroje zaradené ako stredné zdroje znečisťovania ovzdušia (ŠK AQUA TURČIANSKE TEPLICE, s.r.o., AFG, s.r.o., BPS Borcová, s.r.o.). Najvyšší podiel na emisiách na území okresu majú malé zdroje znečisťovania ovzdušia.

1.2.Hluk

V predmetnej obci Abramová je najväčším zdrojom hluku cestná doprava - cesty II. triedy II/519, ktorá vedie cez obec. Keďže sa jedná o hlavný ťah na Prievidzu využívanú najmä pre tranzitnú dopravu, menej miestnymi obyvateľmi. Intenzita dopravy na predmetnej ceste sa pohybuje okolo 3 700 (z toho 677 nákladných vozidiel, 2956 osobných automobilov a 67 motocyklov).

Východne asi vo vzdialenosti cca 1,9 km prechádza cesta tretej triedy III/2176. Železničná trať č. 170 Vrútky – Zvolen prechádza územím vo vzdialenosti 2,2 km východne od posudzovanej lokality a cesta prvej triedy I/65 Martin – Nitra dokonca vo vzdialenosti 5,7 km východným smerom (západný okraj obce Mošovce).

1.3 Povrchové a podzemné vody

Kvalita povrchových vôd v rieke Turiec je sledovaná v rámci monitorovania kvality povrchových vôd SHMÚ. Sledované sú kvalitatívne ukazovatele v monitorovacích miestach čiastkového povodia Váhu hodnotené podľa § 3, ods. 3 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. v znení č. NV 396/2012 Z.z..

Miesto odberu vzorky / Ukazovateľ	BSK ₅	CHSK _{Cr}	NL	N-NH ₄	P-PO ₄
Turiec - nad Martinom, Košťany nad Turcom	1,8	7,8	12,75	0,03	0,027

Podzemné vody sú z hydrochemického hľadiska silikátovo-karbonátogénne s vyššou mineralizáciou od 500 do 800 mg.l⁻¹. Chemické zloženie podzemných vôd okrem základného typu Ca-HCO₃ respektíve Ca-Mg-HCO₃ je ovplyvňované prienikom polutantov vplyvom antropogénnej činnosti. Za dominantný možno považovať vplyv poľnohospodárskej činnosti, ale aj únik splaškových vôd do podlažia v neodkanalizovaných oblastiach. Výsledkom tohto procesu je zvýšený obsah dusičnanov a síranov v podzemných vodách. Podzemné vody sú charakteristické najmä nadlimitné koncentrácie NO₃ a PO₄ z poľnohospodárskej činnosti.

1.4 Environmentálne záťaž

Na základe registra Environmentálnych záťaží sa v blízkosti posudzovanej lokality sa nenachádzajú žiadne environmentálne záťaž. Najbližšia environmentálna záťaž k posudzovanému územiu bola identifikovaná v Turčianskych Tepliciach v mestskej časti Diviaky ČS PHM Diviaky vzdialená od posudzovanej lokality cca 5,3 km juhovýchodným smerom. Najbližšia environmentálna záťaž v okrese Martin SK/EZ/MT/1353 - MT (004) / Příbovce - bývalé OS Slovnaft - Benzinol (skladovanie a distribúcia palív) je vzdialená od posudzovanej lokality cca 9,5 km severovýchodným smerom od posudzovanej lokality.

1.5 Skládky

V okrese Turčianske Teplice sú evidované nasledovné skládky odpadov.

Tab. 1 - Skládky odpadov v okrese Turčianske Teplice

Názov	Obec	Trieda	Prevádzkovateľ
Hnilisko	Horná Štubňa	SKNNO	Združenie obcí Horného Turca na ochranu životného prostredia, Partizánska 1, 039 01 Turčianske Teplice, IČO: 31 898 734,

SKNNO - Skládka odpadov na nie nebezpečný odpad, Zdroj: www.minzp.sk

Veľmi nebezpečné pre životné prostredie sú nelegálne skládky odpadov, ktoré sa vytvárajú v opustených lokalitách, popri cestách a vodných tokoch. Jedná sa prevažne o komunálny odpad, ich súčasťou bývajú aj nebezpečné odpady z domácnosti a priemyslu.

1.6 Rastlinstvo a živočíšstvo

Biotické prostredie širšieho okolia posudzovanej lokality je človekom pretvorené. Charakter územia, kumulácia poľnohospodárskej činnosti (charakter riešeného územia predstavuje intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska pôda v širšom okolí - orné pôdy, pasienky), dopravy (železničná trať, dopravné cesty prvej triedy s protihlukovými stenami ako aj obslužné komunikácie, líniová zeleň) a iných prejavov antropogénnych aktivít, nedávajú predpoklad existencie územne kvalitnej bióty.

V urbanizovanom prostredí miest a obcí, v poľnohospodárskych a priemyselných areáloch a iných stavbách sídlia druhy, ktorých výskyt je viac-menej viazaný na urbánne resp. industriálne prostredie. Aj samotná skladba pestovaných poľnohospodárskych plodín v širšom okolí, môže do určitej miery pozmeniť druhovú skladu živočíchov, ktorá je viazaná na poľnohospodársku pôdu (monokultúry pestovaných plodín).

Vyššiu biodiverzitu a významnosť majú hydrické biotopy stojatých a tečúcich vôd, ktoré predstavujú významné refúgium pre mnohé druhy živočíchov a rastlín. Medzi hydrické biotopy v širšom okolí môžeme zaradiť vodné toky Turiec, Teplica s bohato vyvinutými brehovými porastmi, ako i Laclavský potok, Polerieka, Sokol, vodné plochy a podmáčané pôdy v širšom okolí (CHA Ivančinské močiare, NPR Turiec, Jazernické jazierko a iné).

Vodný tok Turiec, Ivančinske močiare, Jazierko v Jazernici, Diviacke kruhy, Žarnovica – boli zaradené medzi **Ramsarské lokality**. Lokalita je významná z hľadiska diverzity bentických organizmov, rýb, vtáctva, mokradových spoločenstiev, biogeografického, hydrologického aj krajinárskeho..

1.7 Pôda

V riešenom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Vzhľadom na doterajšie využitie nepredpokladáme kontamináciu pôdneho krytu. Na základe mapy Kontaminácia pôd – (J. Čurlík a P. Šefčík, Atlas krajiny SR, 2002) môžeme predmetné územie z pohľadu plošnej kontaminácie zaradiť do územia s relatívne čistou pôdou; aj keď západná časť k.ú. Abramová spadá do územia zaradeného do kategórie nekontaminovaná pôda, (geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A) - nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy.

Posudzovaná lokalita bola v minulosti intenzívne poľnohospodársky využívaná, je možný výskyt zvyškov látok pochádzajúcich z poľnohospodárskej výroby.

1.8 Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka

Zdravotný stav obyvateľstva krajiny je výslednicou zložitej súhry genetického vybavenia, ekonomickej a psychosociálnej situácie, výživy a životného štýlu, ako aj kvality zdravotných služieb a životného prostredia.

Ako je zrejmé životné prostredie je kľúčovým determinantom zdravia človeka. Podľa odhadov Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je takmer každé štvrté úmrtie vo svete (na Slovensku približne každé šieste) spojené so životným prostredím. Medzi najzávažnejšie environmentálne rizikové faktory patria znečistenie ovzdušia, vody a pôdy, expozícia chemikáliám, či zmeny klímy.

Znečistenie ovzdušia predstavuje najväčšie environmentálne riziko pre ľudské zdravie, kontaminovaná voda a pôda negatívne ovplyvňuje ochorenia tráviacej sústavy a prítomnosť ťažkých kovov v pitnej vode má vplyv na vznik onkologických ochorení. Expozícií hluku z dopravy a priemyslu vedie k podráždeniu, poruchám spánku a vyššiemu riziku vysokého tlaku a srdcovocievnych ochorení. Chemické látky v životnom prostredí z poľnohospodárstva, energetiky, priemyslu, zo samotných výrobkov a potravín môžu negatívne ovplyvniť zdravotný stav obyvateľstva vystaveného danému pôsobeniu v závislosti od dĺžky expozície a druhu chemickej látky. Negatívny vplyv zmeny klímy predstavuje bezprostrednú hrozbu pre zdravie v podobe extrémnych horúčav a zmien v šírení nákazlivých chorôb a alergénov.

Problém negatívneho vplyvu životného prostredia na zdravie ľudí neustále pretrváva, aj napriek prijímaným opatreniam na zmiernenie environmentálneho ohrozenia. Zlepšenie kvality životného prostredia v kľúčových oblastiach, ktorými sú ovzdušie, voda a hluk, môže prispieť k predchádzaniu chorobám a zlepšeniu zdravia ľudí.

Požiadavky na vstupy.

V dôsledku výstavby 34 rodinných domov dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy, parcela KN C 270/2 o ploche 12 805,82 m², ktorá je vedená v katastri nehnuteľností ako orná pôda – BPEJ 0812003.

Podľa prílohy č. 9 k vyhláške č. 508/2004 Z.z. (novelizovaná vyhláškou č. 59/2013) sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. BPEJ 0812003 je zaradená do 6. skupiny.

Podľa prílohy č. 2 zákona NR SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa v katastrálnom území obce Abramová nachádza chránená poľnohospodárska pôda (najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy podľa BPEJ v k.ú. Abramová sú BPEJ s kódom (0729002 0811002 0811005 0812003 0820003 0864003) za odňatie tejto poľnohospodárskej pôdy sa platí odvod, ktorý je určený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z.. Podľa prílohy č.1 je odvod za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy 2 €/m².

Nároky na zastavané územie

Nároky na zastavané územie budú vzhľadom na existenciu objektov bývania (kúria...), z ktorých ostali len ruiny. Okrem odstránenia stavebných ruín bude potrebné na základe dendrologického prieskumu odstrániť 22 stromov. Ako náhrada bude vysadená popri komunikácii alej stromov (25 ks) a v priestore genofondovej lokality budú vysadené kríky a podrastová vegetácia (plocha 280 m²). Vo voľnej verejne prístupnej ploche budú doplnené miestne druhy drevín Javor poľný /Acer campestre/, Brest horský /Ulmus glabra/ a Lipa malolistá /Tilia cordata/ v počte 20 kusov.

Spotreba vody

Výpočet potreby vody bol spracovaný podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z.:

Údaje o spotrebe vody

IBV Laclavá	
34 RD x 4osoby	135 l/os/deň x 136 = 18,36 m ³ / deň
Ročná potreba vody I. etapa	18,36 m³/deň x 365 = 6 701,4 m³/rok

Zdrojom vody bude voda z verejného vodovodu v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin. Voda bude používaná na pitné a sociálne účely obyvateľov novoplánovanej IBV.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Elektrická energia

Rodinné domy budú zásobované elektrickou energiou z existujúcej verejnej distribučnej siete v správe Stredoslovenskej distribučnej, a.s. Žilina, konkrétne z novovybudovanej kioskovej trafostanice. Elektrická energia v domoch bude využívaná predovšetkým na umelé osvetlenie, chod tepelných čerpadiel, verejné osvetlenie (úsporné LED osvetlenie), na pripojenie bežných elektrospotrebičov v domácnosti. Vykurovanie rodinných domov ako aj príprava teplej úžitkovej vody (TÚV) bude zabezpečovaná pomocou elektrickej energie, tepelných čerpadiel, fotovoltických zariadení.

Dopravná a iná infraštruktúra

Prístup na plochu plánovanej IBV bude z cesty III. triedy 2194 novonavrhovanou komunikáciou, ktorá stykovou križovatkou nadväzuje na štátnu cestu.

Riešenie statickej dopravy je v súlade s STN 73 6110/Z2. Pre rodinný dom sa počítajú 2 parkovacie miesta. V priestore IBV časti B je navrhnuté parkovisko so 6-mi parkovacími miestami a malým detským ihriskom. Celkový počet parkovacích miest bude:

$68 + 6 = 74$. Parkovacie miesta sa navrhujú z betónovej dlažby. Parkovacie miesta sú navrhnuté s kolmým radením, so základným rozmerom stojísk 2,5m 5,0 m v počte 6 stojísk. Parkovacie miesta sú od komunikácie oddelené betónovým obrubníkom.

Cesty sú navrhnuté s krytom z asfaltobetónu a budú lemované cestným obrubníkom bez skosenia, ktorý bude uložený do betónového lôžka s bočnou oporou a nespevnenou krajinou. Obrubník bude stavebne uložený na výšku nivelety tak, aby umožnil odtok dažďových vôd na terén. Súčasťou dopravnej infraštruktúry sú aj chodníky, rozptylové plochy a námestia zaradené do funkčnej triedy D1 (upokojené komunikácie - pešie zóny a obytné ulice, obytné zóny). Základná šírka navrhovaných chodníkov je 1,5 m.

Povrchové vody z miestnej komunikácie a parkovísk budú prioritne odvádzané priečnym a pozdĺžnym sklonom do zelených pásov.

Na odvádzanie povrchových vôd sa využijú povrchové odparovacie plochy, ktoré vytvoria dostatočne veľké akumulačné priestory na zachytávanie prívalových zrážok a umožnia pomalé plytké vsakovanie do horninového prostredia kombinované s výparom v suchom období.

Investor na základe požiadavky príslušných inštitúcií zadal posúdenie dopravného napojenia stavby „Obytný súbor JURK – Abramová, časť Laclavá, IBV 34RD“ na cestu III/2194 s následným posúdením križovatiek s cestami s vyšším dopravným významom (II/517, III/2181). Účelom dopravno- kapacitného posúdenia (DKP) je zabezpečiť zvýšené dopravné nároky z dôvodu výstavby 34 RD v lokalite Laclavá. DKP je spracované pre predpokladaný rok ukončenia výstavby (2027) a následný výhľad 20 rokov (2047).

Z kapacitného posúdenia v zmysle TP 102 vyplýva, že posudzované dopravné napojenie kapacitne vyhovuje.

V rámci dopravno-kapacitného posúdenia boli spracované kapacitné analýzy križovatiek s nasledovným záverom:

Križovatka K1 – ciest II/517 a III/2181 kapacitne vyhovie predpokladanej intenzite dopravy pre funkčnú úroveň C v roku 2027, a to pre rannú aj popoludňajšiu špičkovú hodinu. Križovatka kapacitne vyhovie pre predpokladané výhľadové dopravné zaťaženie v roku 2047 pre funkčnú úroveň C.

Križovatka K2 – ciest III/2181 a III/2194 kapacitne vyhovie predpokladanej intenzite dopravy pre funkčnú úroveň C v roku 2027, a to pre rannú aj popoludňajšiu špičkovú hodinu. Križovatka kapacitne vyhovie pre predpokladané výhľadové dopravné zaťaženie v roku 2047 pre funkčnú úroveň C.

Križovatka K3 – ciest III/2194 a navrhovaného dopravného napojenia obslužnou cestou Obytného súboru JURK kapacitne vyhovie predpokladanej intenzite dopravy pre funkčnú úroveň C v roku 2027, a to pre rannú aj popoludňajšiu špičkovú hodinu. Križovatka **kapacitne vyhovie** pre predpokladané výhľadové dopravné zaťaženie v roku 2047 pre funkčnú úroveň C.

Nároky na pracovné sily

Úpravu terénu a výstavbu inžinierskych sietí a dopravných komunikácií v priestore plánovanej IBV bude zabezpečovať zmluvne dohodnutá stavebná firma, ktorá bude disponovať potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe.

Výstavbu rodinných domov s pripojením na inžinierske siete si bude zabezpečovať každý majiteľ pozemku vo vlastnej réžii.

Údaje o výstupoch zmeny navrhovanej činnosti

Zdroje znečisťovania ovzdušia

V súvislosti s realizáciou zámeru nie je predpoklad vzniku nových zdrojov znečisťovania ovzdušia v prípade, že hlavným zdrojom vykurovania v objektoch budú tepelné čerpadlá (napr.

vzduch – voda, prípadne aj voda - voda), fotovoltaika, elektrická energia. Ako doplnkovým zdrojom môžu byť „domáce krby“, ktoré vzhľadom na príkon budú malým zdrojom znečisťovania ovzdušia, ktorý bude kategorizovaný v zmysle vyhl. 248/2023 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia nasledovne:

1. Palivovo-energetický priemysel

1.1.3. Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom v MW < 0,3 MW – malý zdroj znečisťovania ovzdušia.

V súlade s ustanoveniami zákona 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia v prípade, že majitelia rodinných domov si budú chcieť inštalovať krb alebo pec na biomasu (drevo, peletky, štiepka..) do príkonu 0,1MW nie je potrebné žiadať o povolenie zdroja.

Odpadové vody

Rodinné domy budú zdrojom splaškových odpadových vôd v obdobnom objeme ako je vypočítaná potreba vody. Denne je vypočítané množstvo pre 34 RD – 18,36 m³, ročná produkcia OV môže dosiahnuť 6 701,4m³. Splaškové odpadové vody budú akumulované vo vodotesných žumpách a vyvážané na vhodnú ČOV. Vodotesnosť žump budú majitelia dokladovať pri kolaudačnom konaní. V súčasnosti je možné obsah žump vyvážať prostredníctvom oprávnených firiem na ČOV vo Vrútkach a ČOV v Turčianskych Tepliciach v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Vzdialenosť plánovanej IBV Laclavá od ČOV v Turčianskych Tepliciach je cca 11 km, od ČOV vo Vrútkach 26 km.

Vody z povrchového odtoku z 34 rodinných domov budú zaústené cez okapové chodníky (štrk) alebo dažďové záhradky prirodzene do vsaku alebo budú akumulované v nádržkách a využívané na polievanie zelene a záhrad.

Odpady

Počas prípravy územia a výstavby inžinierskych sietí, ktoré bude zabezpečovať investor IBV Laclavá môžu vzniknúť odpady zaradené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov nasledovne:

Tab. 2 - Predpokladané druhy odpadov vznikajúcich pri výstavbe inžinierskych sietí v IBV Laclavá

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu
17 02 01	Drevo - prípadne k.č. 200201 – biologicky rozložiteľný odpad (odstránené stromy)
17 02 03	plasty „O“ (orezky z vodovodného potrubia)
17 04 05	železo a oceľ „O“
17 03 02	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01 „O“
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10 „O“
17 05 06 *	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 „O“
20 03 01	zmesový komunálny odpad (odpad od dodávateľa stavby) „O“

*v prípade, že výkopová zemina bude využitá v rámci stavby, nie je odpadom a nevzťahuje sa na ňu zákon o odpadoch.

Množstvo vzniknutého odpadu počas stavebných prác bude evidované v súlade s požiadavkami legislatívy a tieto údaje o množstve vzniknutého odpadu a spôsobe nakladania s ním budú jedným z dokladov pri kolaudácii stavby.

Pôvodcom odpadu z výstavby je v zmysle §-u 77 ods.2 zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení jeho noviel investor stavby (výstavba infraštruktúry) – právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ktorej bolo vydané povolenie podľa osobitného predpisu. Pri vykonávaní obdobných prác pre fyzické osoby je pôvodcom odpadu ten, kto uvedené práce vykonáva (dodávateľ stavby). V prípade, že výkopová zemina bude použitá v rámci stavby (napr: vyrovnanie terénu, spätný zásyp káblov a vodovodného potrubia, vyrovnanie terénu...) nevzťahuje sa na manipuláciu s ňou zákon o odpadoch. V prípade jej prebytku bude výkopová zemina odpadom (k.č. 17 05 06) a musí sa s ňou manipulovať v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch a príslušných vyhlášok.

Tab. 3 - Predpokladané druhy odpadov vznikajúce pri výstavbe rodinných domov

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória
15 01 01	obaly z papiera a lepenky (dodávka stavebného materiálu)	O
15 01 02	obaly z plastov (dodávka stavebného materiálu – tehly, kvádre)	O
15 01 03	obaly z dreva (dodávka stavebného materiálu)	O
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O

Tab. 4 - Predpokladané druhy odpadov, ktoré budú vznikať prevádzkou rodinných domov

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu, kategória *	Kategória
20 01 01	Papier a lepenka	O
20 01 02	Sklo	O
20 01 04	Obaly z kovu	O
20 01 23	vyraďené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 36	vyraďené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 39	Plasty	O
20 01 40	Kovy	O
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O
20 03 07	Objemný odpad	O

* „O“ – ostatný odpad, „N“ – nebezpečný odpad

Noví obyvatelia rodinných domov sa budú musieť prispôbiť spôsobu zberu, separácii komunálnych odpadov podľa platného VZN o nakladaní s odpadom obce Abramová. Pri rodinných domoch bude potrebné vyčleniť priestor pre umiestnenie kontajneru na KO a na vyseparované zložky z komunálneho odpadu. V priestore situovania 6 parkovacích miest, detského ihriska je možnosť osadiť kontajnery na separovaný odpad pre obyvateľov IBV.

Nakladanie s odpadmi sa musí počas výstavby riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon NR SR č. 79/2015Z.z. o odpadoch), ktorá v §-6 zákona určuje záväzné poradie priorít:

- predchádzanie vzniku odpadu,

- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie.

Investor stavby bude zodpovedný za správne nakladanie predovšetkým so stavebnými odpadmi v súlade s ustanoveniami § 77 zákona o odpadoch a vyhl. 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií.

Zdroje hluku a vibrácií

Obdobie výstavby:

Počas výstavby inžinierskych sietí (elektrika, vodovod, komunikácia) a následne rodinných domov budú zdrojom hluku dopravné a stavebné mechanizmy, činnosti, ktoré sprevádzajú stavebné postupy a dopravu materiálu na stavenisko. Pôsobenie hluku bude dočasné a priestorovo obmedzené miestom vykonávania stavebných prác.

Hluk v okolí zemných strojov (výkopy) v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny (84 – 106 dB).

Hluk od stavebných strojov je dočasný a má výrazne premenlivý, prerušovaný charakter a závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (bagrovanie, sypanie štrku, zhutňovanie, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení. Predpokladáme, že časovo aj intenzívnejšie bude pôsobiť hluk počas prác na inžinierskych stavbách – prípojky elektrickej energie, vodovodu, verejné osvetlenie, komunikácie (väčšie stavebné mechanizmy). Hluk z výstavby rodinných domov môže byť vzhľadom na spôsob výstavby (svojpomocne alebo pomocou firmy za použitia bežných stavebných mechanizmov) menej intenzívny ale časovo môže pôsobiť dlhšie obdobie počas ukončenia stavby 34 rodinných domov.

Počas prevádzky rodinných domov je potrebné spomenúť hluk z dopravy, ktorý bude závislý od intenzity dopravy osobnými automobilmi do a z IBV „JURK“ Laclavá. Pri maximálnej intenzite je predpoklad počas dňa 136 prejazdov osobných automobilov (68 OA – na každý RD 2 OA) ako i automobily odvážajúce odpad. Zdrojom hluku môžu byť tepelné čerpadlá, ktoré dosahujú hlučnosť okolo 60 dB. Preto bude dôležité vhodné osadenie tepelných čerpadiel vzhľadom k obytným miestnostiam v rodinnom dome (spálňa) ako i k susedným rodinným domom.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Výstavba rodinných domov v rámci stavby IBV „JURK“ Laclavá nebude zdrojom žiarenia ani zápachu. Keďže sa jedná o vidiecke osídlenie môžu rodiny chovať hydinu (obvykle sliepky), ktorá môže byť lokálne zdrojom zápachu.

Vyvolané investície

Nie sú známe žiadne vyvolané investície.

V rámci vykonaného zisťovacieho konania boli identifikované nasledujúce vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia :

Vplyvy na obyvateľstvo

Vplyvy počas výstavby

Obytné domy v Laclavej (KNC 253/15, súp. číslo 83) sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 69 m severne od posudzovanej lokality. Vzdialenosť plánovaných RD od najbližšieho obytnej budovy (KN C 264/2) je 30 m západne.

Z polohy lokality pre výstavbu 34 rodinných domov môžeme usúdiť, že najvýznamnejší vplyv počas výstavby inžinierskych sietí a postupne rodinných domov na obyvateľstvo v miestnej časti Laclavá bude predstavovať dočasná zvýšená intenzita dopravy najmä stavebných strojov (bágre, domiešavače, nákladné automobily a pod.), s čím súvisí aj zvýšená prašnosť, hluková záťaž, a zvýšenie emisií z dopravy a zo samotnej stavby. Vplyvom dopravy (hluk, emisie) budú čeliť predovšetkým objekty situované v blízkosti cesty III. triedy 2194, ktorá vedie cez obec. Ovplyvnené výstavbou bude 6 najbližších rodinných domov.

Vplyvy na obyvateľstvo počas výstavby môžeme rozdeliť na vplyvy počas prípravy územia a výstavby inžinierskych sietí, ktoré budú intenzívnejšie ale krátkodobé. Obdobie výstavby rodinných domov a jej vplyv na okolité obyvateľstvo hodnotíme ako nízke ale dlhodobejšie.

Vplyvy počas prevádzky

Vplyv 34 nových rodinných domov na okolité obyvateľstvo sa môže prejavovať v mierne zvýšenej intenzite dopravy po ceste III/2194 a následných komunikáciách, na ktoré sa cesta pripája. Výsledkom DKP (11/2024) 3 križovatiek je vyhodnotenie, že križovatky kapacitne vyhovujú. Kladom bude zvýšenie počtu obyvateľov v obci Abramová. Noví prisťahovalci môžu byť prínosom pre obec (dane, záujem o život v obci ...).

Vplyvy na prírodné prostredie

Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na horninové prostredie je možné konštatovať, že plánovanou výstavbou 34 rodinných domov s napojením na inžinierske siete nedôjde k narušeniu horninového prostredia. Plocha je mierne svahovitá so stúpaním smerom na západ. Počas stavby budú vykonávané výkopy pre základy domov do hĺbky cca 0,8 – 1,5 m, rovnako výkopy pre vodovodnú prípojku, žumpy, NN kábla môžu dosiahnuť hĺbku 1,2 - 2 m. Vykonávaním stavebných prác nepredpokladáme významné ovplyvnenie horninového prostredia.

Počas realizácie stavebných prác môže dôjsť k technickej poruche, havárii stavebného alebo dopravného mechanizmu. Únik znečisťujúcich látok (pohonné hmoty, olej...) bude potrebné zneškodniť spôsobom sorpcie na vhodný absorpčný materiál (vapex, ropex, piliny, ...).

V bezprostrednom okolí sa nenachádza žiadne chránené ložiskové územie ani dobývací priestor. Vplyv výstavby a prevádzky posudzovanej činnosti na horninové prostredie a reliéf hodnotíme ako malý.

Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu

Vplyvy počas výstavby

Plánovaná IBV JURK Laclavá je od rieky Turiec vzdialená 300 m, západná okrajová časť až 650 m. Okrem toho parcely, kde sa budú stavať rodinné domy oddeľuje obecná komunikácia III. triedy 2194, ktorá funguje ako hlavná komunikácia cez obec.

Kvalitu povrchových a podzemných vôd počas výkonu stavebných prác môže najviac ovplyvniť výskyt mimoriadnej udalosti, pri ktorej by došlo k úniku znečisťujúcich látok zo stavebných strojov a dopravných mechanizmov nakoľko podľa vykonaného HG prieskumu sa ustálená hladina podzemnej vody nachádzala v hĺbke len 0,7 m (JV2) - 1,5 m (JV4) pod terénom. Prípadný havarijný únik je potrebné urýchlene zachytiť na vhodný absorpčný

prostriedok (vapex, ropex, piesok), odkopaním kontaminovanej zeminy a zabezpečením jej zneškodnenia v zmysle platnej legislatívy prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Na základe vzdialenosti posudzovaného areálu od vodného toku by prípadný vznik mimoriadnej udalosti (únik znečisťujúcich látok z mechanizmov a nákladných automobilov) nemal ovplyvniť kvalitu povrchových vôd.

Výsledky geologického prieskumu vykonaného na posudzovanej lokalite (4 strojné vrtý a 1 ručný vrt) uvádzajú, že vyššia hladina podzemnej vody (0,7 m) bude mať zásadný vplyv na stavbu komunikácie a rovnako treba tento fakt akceptovať aj pri budovaní podzemných žump. Podzemná voda je veľmi vysoko agresívna voči oceli, nevykazuje však žiadnu agresivitu voči betónu.

Vplyvy počas prevádzky

Vplyvy na kvalitu povrchových a podzemných vôd počas prevádzky rodinných domov súvisia jednak s produkciou splaškových odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku.

Vody z povrchového odtoku z rodinných domov budú zaústené do okapového chodníka s postupným vsakom do podzemných vôd, prípadne do dažďových záhrad v prípade, keď je vsakovanie riešené rozplynutím vsakovanej vody na hladinu podzemnej vody a to len v miestach, kde sa vyskytujú v podloží kvartérnych ílov štrkovité zeminy. Ďalšou možnosťou je akumulácia dažďových vôd do akumulčných nádrží s následným využívaním na polievanie zelene a záhrady. Týmto riešením sa nezmení lokálna klíma, dažďová voda ostane na mieste, kde spadne, čiže nepredpokladáme narušenie prirodzeného režimu vôd.

Splaškové odpadové vody z rodinných domov budú odvádzané do vodotesných žump (vodotesnosť bude dokladovaná pri kolaudácii rodinných domov), ktoré budú vyvážané do vhodnej ČOV (ČOV TURVOD v Turčianskych Tepliciach - Diviakoch je vzdialená 11 km alebo ČOV vo Vrútkach vzdialená 26 km). Obyvatelia sú povinní v zmysle § 36 ods. 4 zákona 364/2004 Z.z. o vodách zabezpečovať zneškodňovanie obsahu žump (splaškové odpadové vody) odvozom do čistiarne odpadových vôd a na výzvu obce alebo orgánu štátnej vodnej správy predložiť doklady o odvoze odpadových vôd najviac za posledné dva roky. Odvoz odpadových vôd môže vykonávať len prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, obec alebo osoba oprávnená podľa osobitného predpisu.

Celkovo možno zhodnotiť vplyv výstavby a prevádzky 34 rodinných domov na podzemné a povrchové vody ako stredne významný.

Vplyvy na ovzdušie a klímu

V súvislosti s realizáciou zámeru a využívaním elektrickej energie alebo tepelných čerpadiel na vykurovanie rodinných domov nie je predpoklad vzniku zdrojov znečisťovania ovzdušia. Môže však nastať situácia, že majitelia rodinných domov budú ako doplnujúce kúrenie inštalovať krb /pec na biomasu (drevo, peletky, štiepka). V týchto prípadoch vznikne malý zdroj znečisťovania ovzdušia. Emisie ZL so spaľovania dreva budú: TZL, CO, NO_x, TOC. Je dôležité, aby v krboch/peciach bolo spaľované suché drevo a v žiadnom prípade nie drevo povrchovo upravované alebo inak znečistené prípadne odpady. Vplyvy na kvalitu ovzdušia budú nevýznamné.

Vplyv na klímu záujmového územia bude mať zastavanie cca 40 -max.50 % plochy rodinnými domami. Vo východnej časti lokality dôjde k zníženiu podielu drevín a naopak v západnej časti k zvýšeniu podielu drevín. Pozitívnym prvkom bude navrhnuté stromoradie pozdĺž prístupovej komunikácie, doplnenie 20 ks stromov vo voľnom prostredí a vsakovacieho jazierka v lesíku (GL42). Teplota povrchov podobnej vidieckej zástavby dosahovala 26 – 28 C°

(Abramová, Ondrášová, Jazernica, Ivančiná) v závislosti od stupňa zastavania. Možno predpokladať, že celková teplota povrchu záujmovej lokality ostane viacmenej nezmenená, v západnej časti sa zníži a vo východnej časti sa mierne zvýši.

Vplyvy na pôdu

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiadala záber poľnohospodárskej pôdy - ornej pôdy, ktorá je v súčasnosti využívaná na poľnohospodárske účely. Investor bude povinný zabezpečiť vyňatie z poľnohospodárskej pôdy na príslušnom okresnom úrade pod plánovanú stavbu inžinierskych sietí. Rovnako budú postupovať aj súkromní investori rodinných domov. Nakoľko sa jedná o pôdu s bonitou (bonitovanou pôdno-ekologickou jednotkou – BPEJ 0812003), za odňatie tejto poľnohospodárskej pôdy sa platí odvod, ktorý je určený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z.. Podľa prílohy č.1 je odvod za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy 2 €/m².

Pre intenzitu zastavania stavebných pozemkov je doporučený koeficient zastavanosti na jednotlivých pozemkoch. Koeficient zastavanosti je doporučený na max. 0,40 t.j. zastavaná plocha rodinných domov by nemala presiahnuť viac ako 40 % z celkovej plochy pozemku, resp. spolu so stavbami príslušenstva (terasy, bazény apod.) max. 50 % z celkovej plochy pozemku. Dodržanie % zelenej plochy pri rodinných domoch bude zabezpečené zatrávením, vysadením kríkovej a vzrastlej zelene, prípadne zriadením ovocnej a zeleninovej záhradky.

Vplyvy na faunu a flóru

Druhovú rozmanitosť fauny a flóry v predmetnom území je do veľkej miery ovplyvnená zásahom človeka najmä veľkoplošné bloky poľnohospodárskej pôdy (monokultúry vysádzaných plodín), poprípade plochy trvalo trávnatých porastov, na ktorých sa vyskytujú druhy rastúce a žijúce vo voľnej krajine a s časti zavlečené druhy z intravilánov okolitej obce. Na prirodzený vývoj sú ponechané len spoločenstvá krovín a líniových porastov lemujúcich cesty a blízke vodné toky Turiec, Laclavský potok ako aj územie genofondovej lokality (GL42 Laclavá) situovaná v JV časti záujmovej lokality. Vzhľadom na zásah do GL 42 bol spracovaný znalecký posudok RNDr. Mareka Sekerčáka a dendrologický prieskum Ing. Mateja Jasenka, PhD., autorizovaný krajinný architekt KA 0070. Znalecký posudok uvádza, že:

- centrálna časť GL 42 so stromovým porastom zostane prakticky zachovaná. Odstránia sa len niektoré jedince stromov, ktoré sú aj v nevyhovujúcom zdravotnom stave. Funkcia potencionálneho hniezdneho biotopu pre vyššie uvedené vtáacie druhy zostane zachovaná. Prítomnosť ľudských obydli pre tieto vyššie uvedené vtáacie druhy nepredstavuje výrazný problém.

- vo vzdialenosti 900 - 1200 m sa vyskytujú lokality, ktoré sú väčšie a kompaktnejšie ako je GL42 – Laclavá. Tým že obsahujú aj krovinový porast predstavujú aj dobrý úkrytový biotop pre poľovnú zver. Z ekologického hľadiska sú lepšími biotopmi pre hniezdenie a úkryt vyššie uvedených druhov ako je samotná GL42 – Laclavá.

Výsledkom oboch vyššie citovaných odborných prác je :

- Návrh výrubu 22 stromov z toho 18 ks stromov nachádzajúcich sa v GL 42,
- Výsadba aleje okolo areálovej komunikácie (25 stromov) – môže vytvoriť vhodné podmienky pre avifaunu
- Výsadba 20 ks stromov na voľných verejných plochách
- Osadenie búdok v území GL 42 ako aj v širšom okolí (do 2 km) od GL 42 (výber vhodných búdok ako aj vytypovanie lokality pre ich osadenie konzultovať so ŠOP SR NP Veľká Fatra),

- Vysadenie krovinovej etáže vhodnou pôvodnou drevinovou vegetáciou v GL 42 (vznik úkrytového biotopu pre poľovnú zver),
- Vytvorenie parku v časti genofondovej lokality v rámci tohto obytného súboru s doplnením odparovacieho jazierka.

Vo vzdialenosti 300 m od východného okraja záujmovej lokality pre IBV preteká rieka Turiec, ktorá je nadregionálnym biocentrom (NRBc 3).

Vzhľadom na primeranú vzdialenosť nadregionálneho biokoridoru ako i chránených lokalít od záujmového územia ako i spôsob nakladania s vodami z rodinných domov, nie je predpoklad ich ovplyvnenia.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zásahu do genofondovej lokality GL42 Laclavá, ktorá predstavuje lesík s viacerými druhmi stromov a krovín s potenciálnym hniezdením chránených druhov vtákov (myšiarka ušatá (*Asio otus*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), vrana popolavá (*Corvus cornix*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*) a ďalšími druhmi vtákov. Avšak prieskumom lokality vykonaným 5/2024 a 8/2024 nebolo potvrdené hniezdenie ani jedného z vyššie uvedených vtáčích druhov na lokalite. S aktuálnou absenciou krovinnej vegetácie neplní genofondová lokalita funkciu úkrytového biotopu pre druhy poľovnej zvery.

Realizáciou predkladaného zámeru sa zmenší rozloha genofondovej lokality asi o 40 % (z pôvodných 6700 m² na 4000 m²) pričom centrálna časť "ekologicky najcennejšia" ostane nedotknutá. Samotný zásah do genofondovej lokality bude vyžadovať odstránenie 18 ks samostatne stojacich stromov, ako aj jedného kmeňa z dvojkmeňa, ktoré sú prevažne v zlom zdravotnom stave.

Genofondová lokalita GL42 – Laclavá nepredstavuje v širšom okolí z ekologického hľadiska nič výnimočné (v agrárnej krajine sú tieto lokality vysoko cenené a je potrebné ich zachovať) a podobných lokalít na hniezdenie a úkryt je v okolí dostatok. V širšom okolí posudzovanej lokality (rádius 1200 m od GL42) sa nachádzajú tri lokality, ktoré sú väčšie a kompaktnejšie ako GL42 Laclavá s výskytom krovinného porastu, ktorý predstavuje dobrý úkrytový biotop pre poľovnú zver.

Zásah do genofondovej lokality v navrhovanom rozsahu bude stále poskytovať hniezdne možnosti pre druhy vtákov uvedené R-ÚSES Turčianske Teplice, 2013.

Po zrealizovaní navrhovaných opatrení uvedených v závere znaleckého posudku sa zmierni dopad na hniezdne možnosti jednotlivých druhov vtákov v rámci genofondovej lokality - GL42, ako aj jej širšieho okolia a vytvorí sa úkryt pre poľovnú zver, ktorý predtým v danej lokalite absentoval. Vybudovaním odparovacieho jazierka sa vytvorí životný priestor pre druhy žijúce v blízkosti občasne podmáčaných plôch a čiastočne sa zmierni aj vplyv sucha zlepšením mikroklimy predmetnej lokality a zníži sa výskyt lokálnych povodní zadržaním vody v krajine. Možno uviesť, že investor pri príprave investície postupoval a naplnil požiadavky § 3 ods. 3 až 5 - základné požiadavky a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Významný vplyv na vyššie uvedené chránené druhy sa teda nepredpokladá.

Vplyvy na krajinu

Výstavbou 34 rodinných domov v priestore pôvodného bývania kúria a ďalšie 3 objekty, ako i na ploche, ktorá je poľnohospodársky využívaná avšak v blízkosti obecnej komunikácie dôjde k zásahu do krajiny nakoľko sa rozšíri zastavanosť obce o 7,9 %. Predpokladáme, že novopostavené rodinné domy budú v území pôsobiť ako usporiadaná, moderná, environmentálne prijateľná bytová výstavba.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Prvky urbánneho komplexu (priemysel, služby, rekreácia a pod.) nebudú realizáciou zámeru negatívne dotknuté. Noví obyvatelia obce budú mať možnosť prispieť k jej rozvoju a k zveľadeniu.

Vplyvy na kultúru a pamiatky

Priamo v území sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, paleontologické náleziská, či významné geologické lokality, ktoré by mohli byť ovplyvnené realizáciou zámeru. Rovnako nepredpokladáme ani vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy. Počas stavebných prác (odstránenie ornice + výkopové práce) je potrebné vykonávať obozretné s ohľadom na možnosť prítomnosti archeologického alebo paleontologického nálezu.

Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Navrhovaná výstavba 34 rodinných domov zasahuje priamo do genofondovej lokality GL 42 a nezasahuje do žiadnych veľkoplošných chránených území v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Lokalita je situovaná v 1. stupni ochrany podľa zákona 543/2002 Z.z.

Posudzované územie nie je súčasťou navrhovaných chránených vtáčích území, území európskeho významu, území zaradených do Natury 2000. Lokalita na výstavbu 34 rodinných domov je situovaná cca 300 m západne od rieky Turiec, ktorý je v danom území evidovaný nadregionálne biocentrum. Z pohľadu ochrany vôd územie nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra.

Podľa popisu a grafickej prílohy 2 vyhlášky 588/2007 Z.z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných minerálnych zdrojov v Budiši je záujmová lokalita situovaná na samom severovýchodnom okraji II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Budiši.

Zo situovania plánovanej IBV ako i údajov uvedených v predchádzajúcich častiach zámeru a 2 odborných materiáloch, ktoré tvoria prílohy k zámeru môžeme uviesť, že po splnení navrhnutých opatrení, nedôjde k vplyvu na biodiverzitu a chránené územia.

Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Na základe analýzy vplyvov výstavby 34 rodinných domov v lokalite Laclavá neočakávame počas výstavby a prevádzky významné nepredvídané riziká, ktoré by mohli ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť životné prostredie.

Určité riziko predstavuje aj potenciálna havária s únikom znečisťujúcich látok počas výstavby zo stavebných a dopravných mechanizmov. Pre tento prípad bude potrebné aby dodávateľ stavby bol informovaný a vyškolený ako riešiť havarijnú situáciu v prípade úniku znečisťujúcich látok z dopravných a stavebných mechanizmov.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zásahu do genofondovej lokality GL42 Laclavá, ktorej rozloha sa zmenší asi o 40 % (z pôvodných 6700 m² na 4000 m²) pričom centrálna časť “ekologicky najcennejšia“ ostane nedotknutá. Samotný zásah do genofondovej lokality bude vyžadovať odstránenie 18 ks samostatne stojacich stromov, ako aj jedného kmeňa z dvojkmňa, ktoré sú prevažne v zlom zdravotnom stave.

Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie :

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov výstavby a prevádzky 34 rodinných domov doporučujeme realizovať nasledovné opatrenia:

- Zabezpečiť zo strany stavebníkov počas výstavby čistotu komunikácie č. 2194.
 - Počas výstavby dbať na dobrý technický stav dopravných a stavebných mechanizmov vzhľadom na existenciu genofondovej lokality GL 42 a situovanie lokality na okraji II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Budiši.
 - Jednoznačne pri vydávaní stavebného povolenia pre rodinné domy vyžadovať:
 - zachovanie min. 50 % plochy zelene,
 - vodotesnosť žump dokladovať v kolaudačnom konaní s upozornením na § 36 ods.4 vodného zákona – vývoz obsahu žump do ČOV,
 - zadržanie dažďovej vody na vlastnom pozemku staviteľa,
 - spevnené plochy riešiť podľa možnosti z materiálov umožňujúcich vsakovanie dažďovej vody,
 - vhodné osadenie tepelných čerpadiel tak, aby nespôsobovali hluk susedným domom,
- doporučujeme na spevnenie parkovacích miest využiť zatrávňovacie rohože alebo zatrávňovacie tvárnice.
- osadenie búdok v území GL 42 ako aj v širšom okolí (do 2 km) od GL 42 (výber vhodných búdok ako aj vytypovanie lokality pre ich osadenie konzultovať so ŠOP SR NP Veľká Fatra),
 - vysadenie vhodnej pôvodnej krovinnej vegetácie v GL 42 (vznik úkrytového biotopu pre poľovnú zver),
 - vytvorenie parku v časti genofondovej lokality s doplnením odparovacieho jazierka. Pri situovaní a budovaní odparovacieho jazierka dbať, aby nebol poškodený koreňový systém stromov v pôvodnej genofondovej lokalite.

Záverečné vyhodnotenie

OU TR OSZP v rámci zisťovacieho konania z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov vychádzalo zo zámeru navrhovanej činnosti, pričom použilo kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

OU TR OSZP konštatuje, že v rámci realizácie navrhovanej činnosti nie je predpoklad, že bude dochádzať k významným negatívnym vplyvom na životné prostredie a obyvateľstvo. Krajina a prírodné hodnoty jednotlivých zložiek životného prostredia ostanú zachované.

OU TR OSZP vyhodnotilo navrhovanú činnosť uvedenú v zámere navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a jej rozsahu a zároveň v kumulácii s činnosťami vykonávanými v okolí miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Ide o navrhovanú činnosť, ktorá uvažuje s výstavbou 34 rodinných domov v časti Laclavá v obci Abramová, na pozemkoch vo vlastníctve štyroch súkromných osôb.

Projektová dokumentácia, ktorá bola podkladom pre zámer podľa zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení noviel nerieši samotnú výstavbu rodinných domov, ale v zmysle projektovej dokumentácie pre územné konanie stanovuje limity a regulatívy pre ich výstavbu. Projekt rieši technickú infraštruktúru pre plánovanú IBV a navrhuje rozdelenie pozemkov pre RD, ktorých plocha sa pohybuje od 557 do 880 m². Samotná výstavba rodinných domov bude mať individuálny charakter.

Územie je graficky rozdelené na zónu A s plochou 19 697,96 m², ktorá je súčasťou intravilánu obce a plochy sú vedené v KN ako zastavaná plocha a nádvorie a na zónu B s plochou 12 805,82 m² ktorá je v extraviláne obce a vedená je v katastri nehnuteľností ako orná pôda.

Zdôvodnenie požiadavky na výstavbu rodinných domov iniciovali majitelia pozemkov. Jedná sa o pozemky vhodne situované v blízkosti komunikácie – cesty III. triedy 2194, ktoré aj v minulosti slúžili na bývanie. Záujmové územie má dobrú polohu k existujúcej zástavbe, bezproblémové napojenie na potrebné inžinierske siete. Nová IBV rozšíri zastavané územie (intravilán) v Abramovej o 7,9 %. Obec Abramová nemá vypracovaný územný plán obce, jedná sa o malú obec do 2000 obyvateľov, ktorá podľa súčasnej platnej legislatívy nemá povinnosť mať vypracovaný územný plán obce.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti OU TR OSZP vyhodnotilo predpokladané vplyvy súvisiace s realizáciou navrhovanej činnosti, s ohľadom na ich význam, vlastnosti a očakávaný rozsah (pravdepodobnosť, predpokladaný rozsah, predpokladaný účinok, trvanie, frekvenciu a reverzibilitu, vrátane možnej kumulácie s okolitými činnosťami), ako environmentálne prijateľné.

K zámeru navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 6 stanovísk od dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti s pripomienkami súvisiacimi s dodržaním všeobecne platných právnych predpisov alebo obsahovali pripomienky potrebné na objasnenie informácií vyplývajúcich zo zámeru navrhovanej činnosti. Doručené stanoviská obsahovali pripomienky, na základe ktorých OU TR OSZP požiadalo navrhovateľa o doplňujúce informácie. OU TR OSZP s poukazom na doručené stanoviská a navrhovateľom doručené doplňujúce informácie, konštatuje, že navrhovaná činnosť je v dotknutom území akceptovateľná a environmentálne prijateľná za dodržania podmienok na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie určených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

OU TR OSZP na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude navrhovaná činnosť predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Navrhovanú činnosť je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Podľa § 29 ods. 14 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, o záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Podľa § 38 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní, v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania alebo v záverečnom stanovisku, alebo spôsob, akým sa s uvedenými podmienkami navrhovateľ v rámci prípravy dokumentácie vysporiadal.

Poučenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov, proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena

- a) bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, môže podať odvolanie len navrhovateľ,
- b) nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, môže podať odvolanie len dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, a dotknutá verejnosť podľa § 3 písm. t) zákona o posudzovaní vplyvov.

Proti tomuto záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania možno podať do 15 dní odo dňa doručenia odvolanie podľa § 29 ods. 17 zákona o posudzovaní vplyvov na príslušný orgán, ktorý ho vydal.

V prípade dotknutej verejnosti podľa § 3 písm. t) zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania považuje prvý deň zverejnenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov v centrálnom informačnom systéme.

Toto záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Viera Moskáľová
vedúca odboru

Doručuje sa:

Navrhovatelia :

- 1.Ladislav Velits, Nábřežie slobody 1874/5A, 020 01 Púchov**
- 2.Prof. MUDr. Egon Kurča, Obchodná 130, 030 61 Lipovec
- 3.Tibor Velits, Komenského 1642/23, 020 01 Púchov
- 4.PharmDr. Zuzana Čemická, Rustaveliho 9544/15, 831 06 Bratislava

v zastúpení spoločnosťou ENVIPO, s.r.o. Ul. Slobody 039 01 Turčianske Teplice, RNDr. Dagmar Hullovou,

Rezortný orgán

1. Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Lakeside park 02, 831 04 Bratislava

Povoľujúci orgán

1. Obec Abramová, Obecný úrad Abramová 8, 038 22 - stavebný úrad
2. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122 Turčianske Teplice zložky ŽP – štátna vodná správa
3. Okresný úrad Martin, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, S.H. Vajanského 1, 036 01 Martin

Dotknutý orgán

1. Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122 Turčianske Teplice zložky ŽP – odpadové hospodárstvo, ochrana ovzdušia, štátna vodná správa, ochrana prírody a krajiny
2. Okresný úrad Turčianske Teplice, Odbor krízového riadenia, SNP 514/122 Turčianske Teplice
3. Okresný úrad Martin, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií. S.H. Vajanského 1. 036 01 Martin
4. Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, P. Mudroňa 45, 036 01 Martin
5. Okresný úrad Žilina Odbor opravných prostriedkov Pozemkový referát Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, 036 80 Martin
7. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Martine, V. Žingora 30, 036 01 Martin
8. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 49 Žilina

Dotknutá obec

1. Obec Abramová, Obecný úrad Abramová 8, 038 22